

Trường học giữa cảnh chiến tranh ở Bờ Tây Gaza

Thanh Quảng sdb (ý của Marine Henriot)

Cuộc chiến bùng nổ, phá tan cuộc sống bình dị êm ả của vùng đất tươi xanh với nhiều du lịch thăm viếng, hơn năm nay chiến tranh phá nát mọi liên đới và biến cuộc sống thành bãi chiến trường!

Sau một thời gian của cuộc chiến, một nhóm giáo viên và lãnh đạo trường học người Palestine từ Ramallah và Bethlehem liên đới với các trường học Công giáo Trung Đông ở Cairo. Bất chấp những thách thức về mặt hậu cần và hành chính phức tạp, vẫn quy tụ các em học sinh sinh lại là một sự kiện đáng hoan nghênh giữa tình hình hỗn loạn trong vùng.

Samia Alama một giáo viên toán tại Trường dành cho nữ sinh của trường Thánh Joseph của sắc sở ở Bethlehem tâm sự: "Thật tuyệt khi được trở thành một phần của mạng lưới, được hỗ trợ này". Mặc dù kiệt sức, cô vẫn mạnh mẽ về mặt tinh thần, quyết tâm hỗ trợ học sinh của mình vượt qua thời khắc khó khăn này. Bên cạnh cô, Tina Hazboun, một giáo sư tại Đại học Bethlehem, nói thêm, "Chúng tôi phải luôn mỉm cười, ngay cả khi buồn đến thấu xương!"

Việc tiếp tục giáo dục đã bị cản trở

Cuộc chiến bùng nổ ra vào ngày 7 tháng 10 năm 2023 càng làm trầm trọng thêm tình trạng giáo dục vốn đã mong manh của người Palestine, vốn đã phải chật vật suốt 56 năm chiếm đóng của quân đội Israel. "Cần phải có một sức chịu đựng kiên cường" Sr Silouane, một người nữ tu người Pháp giám sát việc giáo dục tiếng Pháp tại mười trường Latin trên khắp Lãnh thổ Palestine cho hay.

Các trường học ở Bờ Tây Gaza mở và đóng cửa tùy thuộc vào cường độ chiến tranh đêm qua. "Nếu có đụng độ hoặc xâm nhập vào đêm hôm trước và tùy thuộc vào số lượng thương vong, các trường phải đóng cửa", Sr cho hay. Các trạm kiểm soát do lực lượng Israel thiết lập qua đêm cũng có thể ngăn cản học sinh đến lớp. "Một ngày có trường, ngày hôm sau không. Một số ngày, học sinh mất tích. Những ngày khác, thì giáo viên không thể tới được!"

Trường Thánh Giuse, Bethlehem. (Ảnh Tina Hazboun)

Vùng có 22.000 học sinh - 8.000 trong số đó là người Công giáo - đang theo học tại 65 trường Công giáo trên khắp Lãnh thổ Palestine.

Trước chiến tranh, Gaza là nơi có bốn trường của Công giáo, hai trong số đó thuộc về Tòa Thượng phụ Latinh của Jerusalem. Một trong số đó là Trường Holy Family, đã bị phá hủy một phần trong cuộc giao tranh. Một số giáo viên và phụ huynh đã thiệt mạng. "Một số học sinh của chúng tôi cũng chết", Sr Silouane chia sẻ.

Mặc dù đã có lệnh ngừng bắn kể từ ngày 15 tháng 1, nhưng chiến tranh vẫn xảy ra hàng ngày. Không được giới truyền thông nói tới, các cuộc xâm lược và đóng đường của Israel ở Bờ Tây đã gia tăng, và các hạn chế quân sự đã được thắt chặt. "Cuộc chiến sẽ không bao giờ thực sự kết thúc", Sr Silouane nói. "Chúng tôi không bị tên lửa rơi xuống vì có Vòm sắt, nhưng vẫn còn những mảnh vỡ nguy hiểm, tiếng nổ liên tục, nỗi sợ hãi, sự lo lắng triền miên".

Hỗ trợ học sinh ngoài lớp học

Nhiều thập kỷ xung đột, các cuộc xâm lược liên tục và việc mở rộng khu định cư đang diễn ra đã ảnh hưởng đến tinh thần của học sinh. "Chúng tôi đang phải đối diện với một tình huống nguy cấp", Naela Rabah, hiệu trưởng trường Chính Thống giáo Hy Lạp ở Ramallah, một phần của Tòa Thượng phụ Melkite Jerusalem, cho hay. "Dạy học không chỉ là truyền đạt bài học - chúng tôi còn phải chăm sóc học sinh về mặt tinh thần nữa".

Với sự mệt mỏi lộ rõ qua giọng nói, cô nói, "Trầm cảm không chỉ ảnh hưởng đến trẻ em và gia đình của các em mà còn ảnh hưởng đến cả giáo viên".

Mặc dù vậy, cô vẫn dẫn thân vì hạnh phúc của học sinh. "Có rất nhiều mâu thuẫn trong tâm trí của các em. Ở trường, chúng tôi dạy các em cách thể hiện cảm xúc, cách cảm thấy các em được lắng nghe", cô nói.

Trường Saint Joseph, Bethlehem. Nguồn ảnh (Tina Hazboun)

Những lời của cô được các giáo viên ở Bethlehem lặp lại. "Học sinh hỏi chúng tôi, 'Tại sao chúng con phải học nếu không có tương lai?'. Nhưng các thầy cô không bỏ cuộc. "Chúng tôi phải đảm bảo với những học sinh muốn ở lại Palestine".

Tina Hazboun đã khởi xướng một chương trình dành cho phụ nữ trong lĩnh vực công nghệ, cung cấp cho những phụ nữ trẻ không chỉ động lực mà còn cả vật chất để họ tiếp tục ở lại quê hương của họ.

Theo UNICEF, thì có 782.000 trẻ em đang theo học tại các trường ở Bờ Tây và Đông Jerusalem. Tuy nhiên, kể từ tháng 10 năm 2023, Bộ Giáo dục Palestine ước tính chỉ có 8% đến 20% đến trường ở các vùng hay lãnh thổ bị chiếm đóng vì hầu hết các trường buộc phải đóng cửa.

Giáo dục phi bạo lực

Trong khi các cuộc thảo luận chính trị bị cấm trong lớp học, giáo viên vẫn tạo không gian cho đối thoại - cả trong các cuộc thảo luận nhóm và các cuộc trò chuyện riêng, tùy thuộc vào nhu cầu của học sinh. "Chúng tôi tập trung nhiều vào việc hiểu người khác, giao tiếp với những người có suy nghĩ khác với chúng tôi, chấp nhận sự khác biệt", Naela Rabah giải thích. Giống như tất cả các trường học Công giáo trong khu vực, trường của cô chào đón trẻ em thuộc mọi tín ngưỡng.

"Trên khắp vùng Trung Đông, chúng tôi phải dạy chống lại bạo lực - cách ứng phó với xung đột, cách giữ bình tĩnh, cách tìm giải pháp hòa bình, cách lắng nghe và hỗ trợ lẫn nhau", Sr Silouane nói thêm.

Tại Bethlehem, nơi khai sinh của đạo Công giáo và là biểu tượng của sự chung sống của các tôn giáo, Trường Saint Joseph đào tạo 800 trẻ em gái - một nửa trong số đó là người Hồi giáo. "Không có vấn đề gì", Samia Alama nói một cách đơn giản. "Người Hồi giáo và người Công giáo ở đây đã quen tiếp xúc với nhau".

Tác động kinh tế của chiến tranh

Các trường học không tồn tại biệt lập; chúng cảm nhận được sức nặng của cuộc khủng hoảng kinh tế do chiến tranh gây ra.

Ví dụ, tại Bethlehem, các cuộc hành hương đã ngừng sau một đêm chiến tranh bùng nổ. Nhiều bậc phụ huynh, những người dựa vào du lịch để kiếm sống, hiện đang phải vật lộn để trả học phí cho trường, dù học phí rất khiêm tốn!

Áp lực kinh tế này đang ảnh hưởng tới trẻ em và thanh thiếu niên. "Các em có ước mơ, nhưng các em cũng là những người thực tế", Sr Silouane nói với lòng xót xa. "Các em

thấy có bao nhiêu cánh cửa đóng lại với các em. Và các em biết rằng, bằng cách nào đó, các em phải tìm cách sống với những thực tế này".